

Examenopgaven VBO-MAVO-C

2003

tijdvak 1
vrijdag 16 mei
09.00 - 11.00 uur

TEKENEN, HANDENARBEID, TEXTIELE WERKVORMEN C

Bij dit examen hoort een kleurenbijlage

Dit examen bestaat uit 45 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 90 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten maximaal behaald kunnen worden.

● **Meerkeuzevragen**

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

LOÏE FULLER

Op de afbeeldingen 1, 2, 3 en 4 zie je verschillende werken met voorstellingen van de danseres Loïe Fuller. Figuur 1 toont een foto van de dansende Loïe Fuller.

figuur 1

Loïe Fuller had aan het eind van de 19e eeuw veel succes met dansvoorstellingen in Parijs. Daarbij speelde een opvallend lang en wijd gewaad een belangrijke rol.

Op afbeelding 1 zie je een affiche van Jules Chéret uit 1893. Het formaat is 123 x 88 cm.

- 3p ☐ 1 *Bekijk het affiche op afbeelding 1.*
Loïe Fuller is dansend afgebeeld.
→ Noem drie aspecten van de houding van Loïe Fuller waardoor de indruk van dansen is gewekt.
- 2p ☐ 2 *Bekijk het affiche op afbeelding 1.*
De dansbeweging is benadrukt door het gewaad.
→ Noem twee aspecten van de *vormgeving* van het gewaad waarmee de dansbeweging is benadrukt.
- 2p ☐ 3 *Bekijk het affiche op afbeelding 1.*
De danseres en de tekst op het affiche vormen een eenheid.
→ Geef van deze eenheid twee voorbeelden.
- 3p ☐ 4 *Bekijk het affiche op afbeelding 1.*
Het affiche en wat daarop is te zien vraagt aandacht voor een optreden van Loïe Fuller.
→ Noem drie manieren waarop het affiche aandacht vraagt voor het optreden.

- 1p ● **5** *Bekijk het affiche op afbeelding 1.*
Het affiche heeft kenmerken van:
A de Romantiek
B de Art Nouveau
C het Expressionisme

Op afbeelding 2 zie je een krijttekening van Charles Maurin uit 1895.

- 2p ○ **6** *Bekijk de krijttekening op afbeelding 2 en de foto van figuur 1.*
Maurin toont in zijn tekening verschillende kenmerken van het dansen van Loïe Fuller, die ook zichtbaar zijn in de foto.
→ Noem twee van deze kenmerken.

- 3p ○ **7** *Bekijk de krijttekening op afbeelding 2.*
De aandacht gaat naar het hoofd van de danseres.
→ Noem drie manieren waarop de aandacht naar het hoofd van de danseres gaat.

Op afbeelding 3 zie je een schets van Henri de Toulouse Lautrec uit 1893. De schets is gemaakt in verf. Het formaat is 63 x 45 cm.

- 3p ○ **8** *Bekijk de schets op afbeelding 3.*
Het werk heeft het karakter van een schets.
→ Noem drie aspecten van het werk waardoor dit het karakter van een schets heeft.

- 2p ○ **9** *Bekijk de schets op afbeelding 3.*
De figuur van Loïe Fuller maakt een gewichtloze indruk.
→ Noem twee aspecten van de *vormgeving* waardoor die indruk ontstaat.

- 2p ○ **10** *Bekijk de schets op afbeelding 3.*
Om haar dans een bijzonder karakter te geven maakte Loïe Fuller gebruik van speciale lichteffecten.
→ Noem twee effecten van licht die in de schets zijn te zien.

- 2p ○ **11** *Vergelijk het affiche op afbeelding 1 met de schets op afbeelding 3.*
Loïe Fuller gaf meer de voorkeur aan werk van kunstenaars als Chéret (afbeelding 1) dan aan het werk van Lautrec zoals te zien in afbeelding 3.
→ Noem twee kenmerken van het affiche op afbeelding 1 die Fullers voorkeur kunnen verklaren.

In hetzelfde jaar (1893) maakte Henri de Toulouse Lautrec naar aanleiding van de schets op afbeelding 3 een serie prenten in een druktechniek.

Op afbeelding 4 zie je een prent van Henri de Toulouse Lautrec uit 1893. Het formaat is 37 x 27 cm.

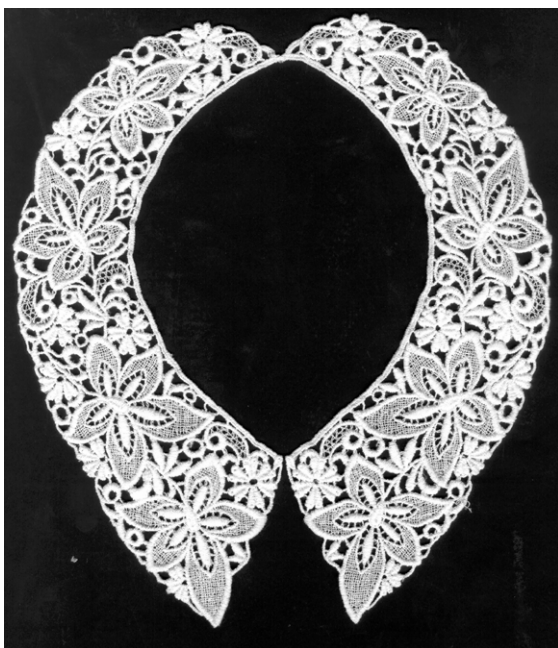
- 3p ○ **12** *Vergelijk de schets op afbeelding 3 met de prent op afbeelding 4.*
Lautrec gebruikte de schets op afbeelding 3 als uitgangspunt voor de prent op afbeelding 4.
→ Noem drie kenmerken van de schets op afbeelding 3 die je ook aantreft in de prent op afbeelding 4.

- 3p ○ 13 *Bekijk de prent op afbeelding 4.*
 Lautrec wekt in de prent de indruk van een theater.
 → Noem drie manieren waarop de indruk van een theater is gewekt.
- 1p ● 14 *Vergelijk de werken op de afbeeldingen 1, 2 en 4.*
 Beoordeel de juistheid van de volgende beweringen:
 In alle drie de werken is aandacht besteed aan:
 1 Loïe Fuller als herkenbare persoonlijkheid
 2 de lichtval op Loïe Fuller
 A 1 en 2 zijn beide onjuist
 B alleen 1 is juist
 C alleen 2 is juist
 D 1 en 2 zijn beide juist

SIERADEN

Op afbeelding 5 zie je het halssieraad genaamd 'Kraagje' van Jacomijn van der Donk uit 1996. Het sieraad is gemaakt van zilver, glas en fotofragmenten. Figuur 2 toont een kraag van kant. Kant is een fijn opengewerkt weefsel.

figuur 2

- 2p ○ 15 *Bekijk het halssieraad op afbeelding 5 en de kanten kraag van figuur 2.*
 Het halssieraad vertoont overeenkomst met de kraag.
 → Noem twee overeenkomsten tussen het halssieraad en de kraag.
- 2p ○ 16 *Vergelijk het halssieraad op afbeelding 5 met de kanten kraag van figuur 2.*
 Het halssieraad wekt de indruk van kant te zijn gemaakt.
 → Noem twee aspecten van het halssieraad waardoor die indruk ontstaat.

3p ○ 17 *Bekijk het halssieraad op afbeelding 5.*
Het halssieraad heeft een eenvoudige totaalvorm. Toch is binnen deze vorm sprake van een grote levendigheid.
→ Noem drie manieren waarop in het halssieraad levendigheid is bereikt.

2p ○ 18 *Bekijk het halssieraad op afbeelding 5.*
Ondanks de vergelijking met een kanten kraag, heeft dit werk vooral kenmerken van een sieraad.
→ Noem twee kenmerken van het halssieraad op afbeelding 5 waardoor het juist een sieraad is.

1p ○ 19 *Vergelijk het halssieraad op afbeelding 5 met de kanten kraag van figuur 2.*
Het halssieraad, gemaakt in 1996, is een eigentijds kunstvoorwerp. Toch heeft het een aantal traditionele kenmerken.
→ Noem één van deze traditionele kenmerken in dit halssieraad.

Op afbeelding 6 zie je een sieraad van Ulrike Johannsen uit 1988.
Het sieraad is gemaakt van zilver, koper en rode edelstenen. Met behulp van de spelden kan het op schouderhoogte worden bevestigd.
Het sieraad toont een voorstelling die bestaat uit mannen, vrouwen en slangen.

3p ○ 20 *Bekijk het sieraad op afbeelding 6.*
De voorstelling van het sieraad drukt agressie uit.
→ Noem drie aspecten van de voorstelling waardoor de indruk van agressie wordt gewekt.

2p ○ 21 *Bekijk het sieraad op afbeelding 6.*
De slangen vormen een verbinding tussen de mensenfiguren in de voorstelling. Daarnaast hebben ze een aantal effecten op het hele sieraad.
→ Noem twee van deze effecten.

1p ○ 22 *Bekijk het sieraad op afbeelding 6.*
De slangen in het sieraad versterken de verbeelding van agressie.
→ Geef voor deze bewering één argument.

1p ○ 23 *Bekijk het sieraad op afbeelding 6.*
De voorstelling met agressieve figuren lijkt niet te passen bij de meest gebruikelijke functie van een sieraad.
→ Geef voor deze bewering een argument.

Let op: de afbeeldingen 7 en 8 van 'Sieraden' bevinden zich op het tweede vel van de kleurenbijlage.

Op afbeelding 7 zie je een halssieraad van Vered Kaminski. Het sieraad is gemaakt van metaaldraad en natuursteen.

3p ○ 24 *Vergelijk het halssieraad op afbeelding 7 met het halssieraad op afbeelding 5.*
Het halssieraad op afbeelding 7 vertoont overeenkomsten met het halssieraad op afbeelding 5.
→ Noem drie van deze overeenkomsten.

2p ○ 25 *Bekijk het halssieraad op afbeelding 7.*
Het halssieraad maakt een levendige indruk.
→ Noem twee aspecten van het halssieraad waardoor een levendige indruk ontstaat.

1p ○ **26** *Bekijk het halssieraad op afbeelding 7.*

De toepassing van ruwe natuursteen in een sieraad lijkt ongebruikelijk. Maar toch roept Kaminski hiermee het beeld op van meer traditionele sieraden.

→ Noem één manier waarop de steentjes in dit sieraad aan meer traditionele sieraden doen denken.

Op afbeelding 8 zie je het sieraad 'Verliefdheidsverklaring' van Lucy Sarneel uit 1991.

In het sieraad zijn onder andere doosjes toegepast.

Het sieraad is gemaakt van goud, staal, gevlochten haar en zegellak.

2p ○ **27** *Bekijk het sieraad op afbeelding 8.*

Lucy Sarneel verbeeldt in dit sieraad een liefdesband.

→ Noem twee aspecten van het sieraad waarmee een liefdesband is verbeeld.

1p ○ **28** *Bekijk het sieraad op afbeelding 8.*

De functie van de doosjes in dit sieraad lijkt raadselachtig.

→ Wat kan de betekenis van de doosjes zijn in dit sieraad? Geef één voorbeeld.

1p ○ **29** *Bekijk het sieraad op afbeelding 8.*

In het sieraad zijn materialen op een ongebruikelijke manier gecombineerd.

→ Geef hiervan één voorbeeld.

2p ○ **30** *Bekijk het sieraad op afbeelding 8.*

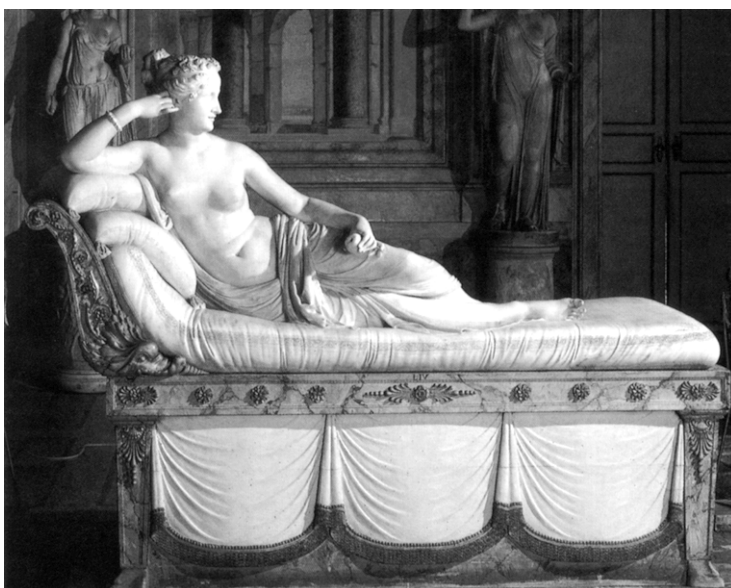
Het sieraad heeft een eigentijds karakter.

→ Geef voor deze bewering twee argumenten.

CHAISE LONGUE

Op de afbeeldingen 9, 10 en 11 zie je enkele voorbeelden van een 'chaise longue'. Een chaise longue is een meubel waarop men kan zitten of liggen zoals getoond is in figuur 3.

figuur 3

Op afbeelding 9 zie je een chaise longue 'Prosím Sni' van Borek Šipek uit 1987. De chaise longue is vervaardigd van hout en bekleed met textiel en leer.

- 2p ○ **31** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 9.*
Het verschil tussen de ligfunctie en de zitfunctie van de chaise longue is door de vormgeving benadrukt.
→ Noem twee aspecten van de chaise longue die verwijzen naar de ligfunctie.
- 3p ○ **32** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 9.*
De chaise longue is samengesteld uit afzonderlijke delen. Tussen deze delen is een aantal contrasten te zien, zoals een materiaalcontrast.
→ Noem nog drie andere contrasten.
- 2p ○ **33** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 9.*
De chaise longue heeft tamelijk dunne poten. Toch is bereikt dat de chaise longue stabiel staat.
→ Noem twee manieren waarop in de chaise longue stabiliteit is bereikt.
- 1p ● **34** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 9.*
De vormgeving van de chaise longue heeft kenmerken van
A het Neo-Classicisme.
B het Bauhaus.
C het Post-Modernisme
Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Op afbeelding 10 zie je een chaise longue van Andrea Branzi uit 1982. De chaise longue is vervaardigd van stalen buizen en gelakt hout en is bekleed met textiel.

- 2p ○ **35** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 10.*
De vormgeving van de chaise longue is heel zakelijk.
→ Noem twee aspecten van de chaise longue waardoor deze zakelijk overkomt.
- 1p ○ **36** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 10.*
De rode kleur in de chaise longue heeft een aantal effecten.
→ Noem één effect van de rode kleur.
- 2p ○ **37** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 10.*
De chaise longue wekt de indruk meer geschikt te zijn voor liggen dan voor zitten.
→ Geef voor deze bewering twee argumenten.
- 2p ○ **38** *Bekijk de chaise longue op afbeelding 10.*
De chaise longue is makkelijk industrieel te produceren.
→ Geef voor deze bewering twee argumenten.
- 2p ○ **39** *Vergelijk de chaise longue op afbeelding 9 met de chaise longue op afbeelding 10.*
In vergelijking met de chaise longue op afbeelding 10 heeft de chaise longue op afbeelding 9 organische kenmerken.
→ Noem twee organische kenmerken van de chaise longue op afbeelding 9.
- 2p ○ **40** *Vergelijk de chaise longue op afbeelding 9 met de chaise longue op afbeelding 10.*
Tussen beide chaises longues zijn overeenkomsten te zien. Zo hebben ze dezelfde gebruiksfunctie.
→ Noem nog twee overeenkomsten tussen beide chaises longues.

Op afbeelding 11 zie je het beeld 'Chaise longue' van Dora Dolz uit 1988. De onderdelen waaruit het beeld is samengesteld zijn van gebakken klei. Hieraan is door middel van glazuur kleur toegevoegd.

- 2p ☐ **41** *Bekijk het beeld op afbeelding 11.*
De vormgeving van het beeld is onder andere geïnspireerd op kenmerken van schelpen.
→ Noem twee kenmerken van schelpen die je in dit beeld aantreft.
- 2p ☐ **42** *Bekijk het beeld op afbeelding 11.*
Het beeld bestaat uit een aantal delen die verschillen van kleur.
→ Noem nog twee aspecten van de *vormgeving* waarin deze delen van elkaar verschillen.
- 3p ☐ **43** *Bekijk het beeld op afbeelding 11.*
In de vormgeving van het beeld speelt herhaling een belangrijke rol.
→ Geef hiervan drie voorbeelden.
- 1p ☐ **44** *Bekijk het beeld op afbeelding 11.*
Dolz verwijst met dit beeld op een speelse manier naar de chaise longue als luxe meubel. Dat doet ze onder andere door de omvang van het 'meubel' te overdrijven.
→ Geef van deze overdrijving één voorbeeld.
- 2p ☐ **45** *Bekijk het beeld op afbeelding 11.*
Deze 'Chaise longue' is geen meubelstuk maar een beeld.
→ Noem twee aspecten van dit werk waardoor het een beeld is in plaats van een chaise longue.